

Tók od ravnika tudi ni prav proti jugu, ker se zrak dosti bolj počasi giblje, kakor se zemlja okoli ravnika suče, zrak zato zaostaja in se bolj v južni nameri prikaže. Zato prevladajo pri nas severozahodni (nordwest) in jugozahodni (südwest) vetrovi, po toku zraka, kateri premaga. Pravilne vetrove, tedaj severovzhod in jugovzhod, zovemo redne ali stanovitne (pasatne) vetrove, oni, posebno severovzhodni vetrovi so v naših krajih bolj navadni. — Kateri tók vlada bolj v merzlem pasu? — Kateri v gorkem? — V srednjem pasu sta oba vetra tik drug drugega, zato se pa tudi tako zelo spreminjata, posebno spomladi in jeseni se ta dva vetra rada poskušata (o enakonočju), dokler drug drugega ne premaga.

Da veter res ni nič drugega, kakor nejednako razgretje zraka, dokazujejo tudi tako imenovani „krajni (suhi) vetrovi“ (Landwinde) in morski vetrovi (morniki), kateri so posebno ob primorju (pribrežji) vročega in srednjega pasa. Okoli 9. ure dopoldne vzdigne se majhen veterček, katerega moč vedno bolj narašča, tako, da o 2. uri popoldan verhunec svoje moči dosega in svojo največo silo razodeva. Kako bi si razložili ta tók? — (Zemlja se bolj naglo segreva kakor voda, zrak od tople zemlje vzdiguje se kviško in na njega mesto nastopa merzli. Polagoma postaja morski veter slabiji, tako, da po solnčnem zahodu popolnoma poneha. Zakaj neha veter pihati? — (Zrak na zemlji in oni na vodi, sta se enako razgrela — sta enako topla.)

O polnoci zapazimo pa ravno nasprotno; kaj bi pa to provzročilo? — (Zemlja se je bolj ohladila kakor voda.) — Ta veter imenujemo „morski veter“, kateri vedno narašča do solnčnega vzhoda, na to pa pojenjuje. — Kateremu vetru tedaj pravimo živi (redni) ali pasatni veter? — (Kateri stanovitno iz ene strani vleče, zlasti med povratnikoma.) — Katero nameri ima v našem kraju? — Katere vetrove imenujemo krajne vetrove? — Katere morske vetrove? — Kje navadno vlečejo te verste vetrov? — Kdo zna od teh vetrov kaj več povedati? Kaj so vetrovi jednakonočja? — Povejte, kaj nam vetrovi koristijo, kaj škodujejo! So tudi strupeni vetrovi, katere v raznih deželah različno imenujejo, ti le so: hamsin v Egiptu, samum v Arabiji, solana na Španskem, in škodljivi siroko na Laškem. (Dalje prih.)

Šolski ukazi.

Iz seje c. k. dež. šol. sveta za Kranjsko dné 4. avgusta 1881. — C. k. okrajni šol. svet v Postojni je poročal o zidanji šole v Spodnjem Semonu; pošilja se dež. odboru, da dovoli pripomoč iz normalnega šolskega zavoda.

Zastran šole v Preserji, ki se ima razširiti, ukazalo se je c. k. okraj. šol. svetu za Ljubljansko okolico.

Ni se oporekovalo zaradi razpisa učiteljske službe na novi šoli v Bakeku.

Zastran otvorjenja ljudske šole v Radovici in razpisa učiteljske službe tam, ukazalo se je c. k. okraj. šol. svētu v Černomlji.

C. k. okrajni šolski svet v Radovljici je prosil dovoljenja, da se še dalje privoli povračilo, ki izvira pri učiteljski službi v Kropi od tod, da se odšteje užitek iz zemljišča.

Učiteljski vdovi se prizna pokojnina in odgojina za jedno dete.

Prošnja treh učiteljskih sirot za dar iz milosti napoti se kranjskemu deželnemu odboru.

Učiteljski vdovi se prizna odgojina, za katero je prosila.

Sklepalo se je o prošnji sluge na srednji šoli za stalno umeščenje in povišanje plače.

Kar se tiče zidanja za trirazredno ljudsko šolo v Spodnjem Logatci se je potrebno ukazalo c. k. okraj. šol. svētu v Logatci.

Poročilo c. k. okraj. šol. sveta v Postojni zastran razširjenja jednorazredne ljudske šole v Košani v dvorazredno s prihodnjim šolskim letom, napoti se kranjskemu deželnemu odboru v poterjenje, isto tako zastran jednorazrednice na Vremu.

Po nasvetu učiteljstva se je gojencu na učiteljski odvzela državna stipendija.

Prošnja učitelja pri zasilni šoli in pomožnega učitelja za učiteljski izpit se je poslala na višje mesto.

Prošnja mestnega šolskega sveta v Ljubljani, da se dodeli pravica javnosti zasebni šoli v ženskem sirotišči v Ljubljani, ima se predlagati na višje mesto.

Kar se tiče dopuščenja knjige »Spisje v ljudski šoli«, predlagati se ima na višje mesto.

Prošnja gojenca, da sme ponoviti izpit, ima se predlagati na višje mesto.

Poročilo ravnateljstva c. k. rudnika v Idriji, kar se tiče umeščenja 5. učitelja na deski šoli tam, poslalo se je c. k. ministerstvu za poljedelstvo.

Ljudskemu učitelju je bilo dovoljeno, da se sme premestiti iz službenih ozirov.

Poročilo ravnateljstva obertnijske nadaljevalnice v Ljubljani in obertnijske risarske šole v Kočevji se ima predložiti z dotičnimi nasveti na višje mesto.

Kar pa se tiče poročila imenovanih šol, kakor tudi obertnijske nadaljevalne šole v Rudolfovem za pripomoč iz Franc-Jozefove vstanove, poslani so bili nasveti deželnemu odboru.

Pozivi zastran kazni zaradi šolskih zamud, potem več prošenj za nagrado in denarno pripomoč je bilo rešenih.

D o p i s i.

Iz Borovnice, dné 26. avgusta. — 21. dan t. m. obhajali so naš velečestiti gospod župnik Anton Jugovic nenavadno slavnost — slavnost svojega petdesetletnega neumornega delovanja v vinogradu Gospodovem, svojo zlato mašo. Ne bodem našteval obilnih zaslug tega gospoda, katere si je kot izvrstni duhovnik v dolgoletnem svojem izglednem službovanji pridobil, tudi ne omenjal brezštevilnih dobrot, katere je vsestransko njegova roka v tako obilnej meri

Zastran otvorjenja ljudske šole v Radovici in razpisa učiteljske službe tam, ukazalo se je c. k. okraj. šol. svētu v Černomlji.

C. k. okrajni šolski svet v Radovljici je prosil dovoljenja, da se še dalje privoli povračilo, ki izvira pri učiteljski službi v Kropi od tod, da se odšteje užitek iz zemljišča.

Učiteljski vdovi se prizna pokojnina in odgojina za jedno dete.

Prošnja treh učiteljskih sirot za dar iz milosti napoti se kranjskemu deželnemu odboru.

Učiteljski vdovi se prizna odgojina, za katero je prosila.

Sklepalo se je o prošnji sluge na srednji šoli za stalno umeščenje in povišanje plače.

Kar se tiče zidanja za trirazredno ljudsko šolo v Spodnjem Logatci se je potrebno ukazalo c. k. okraj. šol. svētu v Logatci.

Poročilo c. k. okraj. šol. sveta v Postojni zastran razširjenja jednorazredne ljudske šole v Košani v dvorazredno s prihodnjim šolskim letom, napoti se kranjskemu deželnemu odboru v poterjenje, isto tako zastran jednorazrednice na Vremu.

Po nasvetu učiteljstva se je gojencu na učiteljski odvzela državna stipendija.

Prošnja učitelja pri zasilni šoli in pomožnega učitelja za učiteljski izpit se je poslala na višje mesto.

Prošnja mestnega šolskega sveta v Ljubljani, da se dodeli pravica javnosti zasebni šoli v ženskem sirotišči v Ljubljani, ima se predlagati na višje mesto.

Kar se tiče dopuščenja knjige »Spisje v ljudski šoli«, predlagati se ima na višje mesto.

Prošnja gojenca, da sme ponoviti izpit, ima se predlagati na višje mesto.

Poročilo ravnateljstva c. k. rudnika v Idriji, kar se tiče umeščenja 5. učitelja na deski šoli tam, poslalo se je c. k. ministerstvu za poljedelstvo.

Ljudskemu učitelju je bilo dovoljeno, da se sme premestiti iz službenih ozirov.

Poročilo ravnateljstva obertnijske nadaljevalnice v Ljubljani in obertnijske risarske šole v Kočevji se ima predložiti z dotičnimi nasveti na višje mesto.

Kar pa se tiče poročila imenovanih šol, kakor tudi obertnijske nadaljevalne šole v Rudolfovem za pripomoč iz Franc-Jozefove vstanove, poslani so bili nasveti deželnemu odboru.

Pozivi zastran kazen zarad šolskih zamud, potem več prošenj za nagrado in denarno pripomoč je bilo rešenih.

D o p i s i.

Iz Borovnice, dné 26. avgusta. — 21. dan t. m. obhajali so naš velečestiti gospod župnik Anton Jugovic nenavadno slavnost — slavnost svojega petdesetletnega neumornega delovanja v vinogradu Gospodovem, svojo zlato mašo. Ne bodem našteval obilnih zaslug tega gospoda, katere si je kot izverstni duhovnik v dolgoletnem svojem izglednem službovanji pridobil, tudi ne omenjal brezštevilnih dobrot, katere je vsestransko njegova roka v tako obilnej meri

della, kajti poznan in spoštovan je na daleč in istina je, kar je trdil nekdo, opisajoč njegove zasluge, da je gospod Jugovic tistih redkih eden, ki nima sovražnika na svetu. Pa tudi faráni storili so vse, da se je ta redka slavnost kolikor mogoče slovesno vršila. Uže v soboto večer bila je vsa vas praznična, da, tako zalo okinčana, kakor še nikdar poprej. Z velikanskih mlajev in mnogih hiš vihrale so slovenske trobojnice; vsa vas bila je krasno razsvitljena in več oken kinčali so lepi transparenti, tako n. pr. — šolo: »Slava dobrotniku mladine! in še mnogo drugih. V nedeljo privrelo je pa ljudstva od blizu in daleč toliko, kolikor še nikdar poprej, in ob 9. uri bila je uže naša prostorna cerkev prenapolnjena. Ginljivo bilo je gledati ob 10. uri sprévod od župnije v cerkev. Najprej pomikalo se je počasi kakih 60 belo oblečenih deklic z venci na glavi in s šopki v rokah; tem sledili so povabljeni gostje, 20 gospodov duhovnikov, a naposled bili so prečastiti gospod zlatomašnik, opirajoči se na jako lepo in umetno izrezljano palico, in na obeh stranéh pa zopet lepo belo oblečene deklice, potresajoč cvetlice pred častiljivim starčkom.

Po svetem opravilu, pri katerem so č. g. Rozman, župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani, imeli jako primeren in ganljiv govor, spremila je brezštevila množica ljudstva gospoda zlatomašnika nazaj v župnijo, kjer so se gospodu jubilantu vse odlične osebe poklonile in mu čestitale; do solz ganilo pa je gospoda čestitanje solarice R. Maja ron-ove, katero se tako-le glasi: »Prečastiti gospod oče! Danes, ko se vse tako presérno veseli Vaše zlate maše — pridemo tudi mi otročiči, da Vam razodenemo svoje veselje, svojo hvaležnost in voščila. Zmiraj bomo Boga hvalili, da nam je dal tako dobrega očeta in molili bomo, da Vas Bog še dolgo let ohrani, da mi, Vaši otroci, tako živimo, kakor nas lepo učite, in da se v svetih nebesih z Vami skupaj veselimo«.

Obeda pod zálo okinčanem kozolcem, katerega se je vdeležilo mnogo povablencev, napitnic i. dr. ne bodem opisoval, omeniti le še hočem druge slavnosti, katero je napravilo tukajšnje bralno društvo gospodu jubilantu na čast. Popoldné ob 4. uri pripeljali so se iz Ljubljane: Vrli ljubljanski »Sokol«, slavni zbor ljubljanskih čitalniških pevcev in z njimi vred mnogo drugih odličnih oseb, mej katerimi bilo je na naše veselje opaziti več vrlih národnih gg. učiteljev. (Slava jim!)

Pozdrav milih iz Ljubljane nam došlih gostov bil je srčen. Štiri belo oblečene deklice okinčale so zastavi »Sokola« in pevskega zbora z lavorovima vencema ter trobojnico, potem pa se je jela pomikati zbrana množica z godbo naprej v prijazno Borovnico. »Sokol« in pevci pozdravili so gospoda zlatomašnika, a na to podali se na odmenjeni prostor pred gostilno »pod kolodvorom«, kjer je uže čakalo na stotine radovednega ljudstva, katero je kar očarano občudovalo spretnost in izurjenost vrlih Sokolcev v telovadbi. Ob 7. uri zvečer blagosloville so gospod zlatomašnik sami krasno, baš novo zastavo našega bralnega društva. Ljubljanski pevci peli so izvrstno, govori so se vrstili, godci so godli, in smelo rečem: Kaj tacega še Borovnica nij doživela! Gospodu zlatomašniku pa iz dnú srca zakličem: »Ad multos annos!«

Iz Železnikov, 16. avgusta. Danes smo vidili tu v našem tergu prav žalostni prizor. Nesli so namreč proti 10. dopoldanski uri tu skoz okol 9 let starega dečka, ki je včeraj popoldan na sosednem Zali Logu padel v derečo Soro, po dežji močno naraščeno, in vtonil. Danes zjutraj so ga najdli na nekem jezu $\frac{1}{2}$ ure spod Železnikov, kaj pa da, mertvega, in nesli ga tu skoz nazaj na Zali Log. Vbogi stariši, kaj so pač počeli, ko so jim sinčeka, ki je včeraj vesel in zdrav zapustil domačo hišo, danes mertvega prinesli zopet nazaj domov!

— Ko sem bil še mlad, svarili so me skerbna mati radi: »Beži od vode, da te smert ne potegne v valove!« Res nesreča nikdar ne praznuje, najhuje pa, ako je človek sam — kriv nesreče!

Jos. Levičnik.

Iz Kranjskega šolskega okraja, dne 23. julija. (Učiteljska skupščina.) (Konec.) Drugo točko djanjskih razprav: »Kako bi se vplivalo v šoli na učence, in po taistih na odraščene, da bi se nepristojno in smelo obnašanje mladine s časom odpravilo?« reševal je v domači besedi učitelj Nikolaj Stanonik. — V živih barvah slikal je, tako rekoč, lepoto in krasoto naše mile kranjske domovine, ter citiral, kaj je o njej izrekel sloveči domorodec in pesnik rajni g. župnik Juraj Kobé. Al! — madeža naše dežele ni prikrival g. govornik, in ta je, žalibog: nepristojno obnašanje naše mladine. Nekaj o tem, dejal je, zakrivijo učitelji sami, ker nasproti takej surovosti premalo delujejo; nekaj pa tudi drugi, — celo naša tako zvana »gospóda«, ker premalo občuje s priprostim ljudstvom. Razvil nam je potem g. govornik, kako naj učitelj z mladino vsikdar priznava postopa, da s tem nekako izruje kal nepriljudnosti iz njenega serca. Navedel je, kako opazuje pri svoji mladini, da so nekateri zavidnega, sovražnega in oholega duha že po natori; pri nekaterih pa take serčne spáke goje še doma lastni stariši. Pogostno pripovedovanje spodbudnih, pa tudi svarilnih povestic naj v šoli otroke vodi in napeljuje k omiki. Priporočuje naj se otrokom, da se ne odkrivajo na javnih krajih le tako zvanim »znamjem«, katere je postavil v pečešenje pobožni naš narod; ampak naj z odkrivanjem pozdravljajo priljudno tudi gosposke in omikane ljudi, katere srečujejo po cestah, naj jih uže poznajo, ali ne. Nahajajo se celo taki surovi mladenci, ki se po izstopu iz šole še bivšemu svojemu učitelju ne odkrivajo. Takem neolikancem naj učitelj s tem siplje žerjavico na glavo, da on njih pozdravlja. In ker se žalibog le prepogosto čuje v naši lepi domovini o pobojih in drugih žalostnih dogodbah, naj se tacih žalnih prilik poslužuje učitelj v to, da v šoli mladini govori, kako to celo faro in okolico sramoti; da to donaja še nečast; grája naj se vsako maščevanje, ter priporoča se spravnost in odpusčenje. Zganje, ta strupena pijača, ki je uzrok toliko hudega in žalostnega, naj se mladini grája in pristuduje na vso moč; svarilni zgledi o hudih boleznih in velikokrat o nagli in žalostni smerti naj se mladini pogostno pripovedujejo. Sploh pa naj bo učitelj proti vsem prijazen, priljuden, omikan: tedaj živ izgled v posnemo mladim in starim!

(Ne hodimo pri takih vprašanjih, kakor mačka okoli vrele kaše, marveč recimo kar naravnost, kaj je vzrok surovosti, neotesanosti ljudstva, kaj vzrok tepeža in poboja (tista okornost kmetova v občevanji ni ravno tako gráje vredna). Pripomočkov zoper to ni nikjer drugej, kakor v kerščanski omiki, vzrok te surovosti so pa strasti, mesenost in vse kar iz nje izvira, sovraštvo, jeza. — Otrok pa, ki se lihti in v jezi po travi valja, potreben je brezove masti, ako mu stariši tega zdravila ne privoščijo, slabo skerbé za otroke, pozneje bodo sami jokali nad otrokom, ki se bojé, da bi ga sedaj ne razžalostili. Dobri in hvalevredni so drugi nasvetovani pripomočki zoper surovost i. dr. — a poglavitno je: blaženje serca in volje in krotenje strasti iz kerščanskih nazorov. Ako tega ni, je človek podoben prebeljeni steni, na kateri se kmalu prikažejo stare lise. Visoko ceni vsakdo šole in izobraženost uma, a poglavitno je le blaženje serca, sicer se strasti le bolj znajo prikrivati in zatajevati, in so tolikanj nevarnejše. Ur.)

Tretjo točko: »Igra kot odgojilni pripomoček« razpravljal je (nemški) g. Kragl. Omenil je, da je za otrocka prva odgoja najvažnejša. Ker pa otrok koj rad igra, in mu je to prvo opravilo, so toraj že od nekaj gojili pri otrocih igro kot nekak pripomoček za prvo odrejo. Omenil je g. govornik,

da otrok, ki ne igra, ali ni zdrav, ali pa ni več otrok. Na to citira Fröbl-a, ki je mnogo o tem pisal, kako je igranje za otroke potrebno. Povedano je bilo dalje, da bode otrok, ki je marljiv pri igri, tudi takšen pri svojih delih in opravilih; ter da se otrok v šoli mnogokrat ne pokaže, kakov je, pač pa pri igri. K sklepu nam je toraj g. guvernir prigovarjal, naj spodbujamo otroke k igri, naj igramo z njimi. (Kje? kdaj? kako?)

V naslednej točki: »Gojenje spomina«, je gosp. Dolinar Jož. v domači besedi obravnaval mnenje gledé gojenja spomina v tako zvani stari in novi šoli, t. j. nekdanj in zdaj. Spomin more očividno v šoli obilno delovati pri vsakem predmetu in uku, ker brez tega ne more biti uspeha. Dober spomin je pa sploh potreben pri vsakem opravilu tudi zunaj šole, toraj naj ga izbuja učitelj pri mladini s priučenjem raznih prozaiških in pesniških tvarin na pamet i. t. d.

Zadnjo točko praktičnih obravnjav: »O poučevanji petja v ljudski šoli« reševal je slovenki g. H. Krenner. Navedel je, da nas glasba povzdiguje s svojo umetnijo nad zemeljsko življenje. Povdarjal je dalje potrebo gojenja petja v ljudski šoli, in da imamo v to dovolj gradiva. Da se zbuja posluš, naj se že pri uku glasnic poje. Pri daljnem razvitku tega uka naj se ne pazi dobro le na glas, ampak tudi na jasno izgovarjanje besed. Pri uku naj se rabi muzično orodje; najbolje: gosli. Zgodaj naj se vadijo otroci spoznati glaske (note), naj pojó lestvice (škale), in naj se vadijo tudi dobro takta. Vsaka pesem (napev) naj se vadi do popolnega znanja. Disharmonija naj se ne terpi; kdor nima posluha naj med petjem molči. V 3. in 4. oddelku naj se vadijo otroci že petja pesmic po glaskah.

Praktičnim razpravam sledilo je poročilo gosp. Pezdič-a, načelnika okrajne knjižnice, o nje stanju. Naznanil je prihodke in stroške; imenoval skoz leto nakupljene knjige, in nekatere gospode, ki so darovali nekoliko knjig; omenil potrebe, da se za knjižnico napravi nova omara; ter naznanil, da knjižnica šteje zdaj 297 knjig. Nasvet, da ostane tudi zanaprej dosedanja knjižnična komisija, ni obveljal, ker sta dva uda izrekla, da odložita svoja mandata. Nova volitev komisije po listkih dala je ta-le rezultat: gg. Režek, Stanonik, Lahajner, Pezdič in gospica Maly-eva. Načelnik se ima voliti pri prvi odborovi seji.

V stalni odbor so bili voljeni po aklamaciji: gg. Bregar, Bregant, Pogačnik, Režek in gospica Podrekar.

Nasvètov ni bilo posebnih. Radi bi sicer imenovali kaki drugi kraj za konferenco prihodnjega leta (morda Teržič); a ker lanski sklep gledé Cerkljan ni obveljal, je dvomljivo, bi se li imel tudi v prihodnje ozir na želje učiteljev. In tako se o tem ni nič določilo. — Poslednjič je gosp. nadzornik nazočé še prijazno ogovoril, priporočal jim marljivost in vstrajnost, ter končal sejo s slavoklicem na presvitlega vladarja. — Zatem smo se podali po naročilu vskupno k blagorodnemu gosp. c. k. okraj. glavarju, ki nas je prav prijazno sprejel, ter izplačal nam potnino.

Vskupni obed smo imeli to leto na »stari pošti«. Ker se je bilo to prepozno naročilo, smo morali precej dolgo čakati, vendar: bolje obed enkrat, kot nobenkrat. Zadovoljni smo bili že s tem, da nismo bili razcepljeni na dvoje, kar je s pričetka zelo kazalo. Še ta dan, ko se učitelji celega okraja v letu vidijo, naj bi šli eni na desno, drugi na levo. (Želeti bi bilo morda, da bi se vselej imenovali eni, ki naj bi prihodnje leto naročenje obeda v oskerb vzeli.) Dobra volja in lepa harmonija ste stolovale tudi to leto med obedom pri nas. In tako nam je minul zopet en prijeten dan, kakoršnih bi gg. sobratom privoščil pač več v teku enega leta. V poslovilo njim zakličem: »Na srečno in veselo svidanje!«

Rodoljub Podratitovski.

Iz Koroškega. (Izpraševanje iz verouka zopet obligatno pri učit. skušnjah na Koroškem.) — C. k. šolski svet za Koroško je poslal oglas vsem okrajnim šolskim svetom, v katerem ukazuje, da se bode uže m. oktobra izpraševalo iz verouka, in da so vsi spraševanci obvezani temu izpraševanju. C. k. okrajnim šolskim svetom pa se naroča, naj opozoré na to učitelje, da se pripravijo za to spraševanje. Oglas dalje pravi, da se česteje primeri, da morejo učitelji pomoči pri poučevanju v verouku, zato pa je potreba uže zarad pouka sploh, da so za to sposobni. — Priporoča pa se tudi učiteljem, ki niso dostali spraševanje iz verouka, ali ki sploh niso bili sprašani v tem nauku, da dopolné ali popravijo svoje izpraševanje. Spodbujajo naj se pa učitelji za to izpraševanje tudi zarad tega, ker se bode pri umeščenju gledalo na to, in se bode v verouku zahtevalo vsaj red »zadostno« za stalno umeščenje in povišanje.

Pokojni knezoškof ni hotel posiljati svojega komisarja k učiteljskim spraševanju, ker se niso nič ozirali na red iz kerščanskega uka, in so se nekateri ponašali s svojo nevednostjo. — Poslednji odstavek tega razglasa nekako popravlja prejšno zamudo. Ako bi misel tukaj naznanjena postavno obveljala, potem bi noben nadučitelj ne mogel umeščen biti, ki bi ne bil poterjen za pouk v kerščanskem uku, in bili bi za korak bliže verski šoli.

Razne novice.

Šest Metelkovih ustanov po 42 gld. ljudskim učiteljem se razpisuje do 4. oktobra t. l. — Prošnje pótem c. k. okrajnih šolskih svetov slavnemu c. k. deželnemu šolskemu svétu v Ljubljani.

Goriški deželni šolski svet, kakor naznanja »Soča«, sklenol je navsét g. dr. Tonklija, prositi ministerstvo, da se na goriških srednjih šolah zopet proglasita slovenski in italijanski jezik za obligatna predmeta Slovincem, oziroma Lahom, kakor je bilo to pred 1878 letom.

Na goriškej kmetijskej šoli se začne teoretično-praktično podučevanje 15. septembra in se sprejmó kot gojenci v slovenski oddelek: a) mladeniči, ki so spolnili 15. leto; b) znajo brati in pisati; c) ki so krepke postave in dokazujejo dobro nravno vedenje. Določenih je 8 štipendij po 100 gld., ki se podelé sinovom poljedelcev. Prošnje za sprejem naj se vložé do 7. septembra.

Učiteljska zborovanja t. m. v Ljubljani. — V četrtek 22. septembra je redni vsakoletni občni zbor vdovskega učiteljskega društva. Ob 8. je sv. maša pri sv. Jakobu in ob 9. se začne zborovanje; stari terg hišna štev. 13. Poleg stvari, navadnih pri občnem zboru, je letos tudi na dnevnem redu predlog učitelja g. Govekarja, ki se glasi, da se gledé na ugodni denarni stan društva bodočim učiteljskim vdovam in sirotam pokojnina, oziroma podpornina, poviša od 80 na 100 in od 20 na 25 gld. Isto tako naj se onemoglim učiteljem, kolikor je po pravilih dovoljeno, podpornine more dati do 100 gld. na leto. Tovarishi, prevdarite stvar! — Po končanem zboru ima tudi slovensko učiteljsko društvo svoj redni občni zbor. Blagajnik poroča o denarstvu in tajnik o delovanju društva p. l. Na dnevnem redu je dalje razgovor: Dolžnosti narodnega učitelja do svojega naroda. Potem pridejo volitve, i. dr. pri občnem zboru navadno; na versto pride še »Narodna šola« ter poročilo o njenem delovanju preteklega leta. — Tovarishi, rodoljubi, pridite gotovo vsi k zborovanju!